

3736903 SHCR/M : สาขาวิชา. ศาสนาเปรียบเทียบ; อ.ม.(ศาสนาเปรียบเทียบ)

คำสำคัญ : การพัฒนาคนตามแนวพุทธ

โกศล เพ็ชรวงษ์ : พระพุทธศาสนากับการพัฒนาคน : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตร “เตรียมผู้บริหารการศึกษา” ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา วัดไร่จิง กระทรวงศึกษาธิการ BUDDHISM AND SELE DEVELOPMENT : A CASE STUDY OF THE PARTICIPANTS IN THE EDUCATIONAL MANAGEMENT PROGRAM AT THE INSTITUTE FOR EDUCATIONAL ADMINISTRATOR DEVELOPMENT AT WAT RAIKHING, MINISTRY OF EDUCATION. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : นูรณ์ เกตุทัตสา, พร.บ.,M.A. ตุมนา ดังคณะสิงห์, Docteur en Sociologie (Grenoble),

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการพัฒนาคน และการนำหลักธรรมนี้ไปประยุกต์ใช้ในหลักสูตร เตรียมผู้บริหารการศึกษา ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ภาควิชาศึกษาศาสตร์ เอกสาร จากพระไตรปิฎก อรรถกถา วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและหลักสูตรเตรียมผู้บริหารการศึกษา ภาควิชาศึกษาศาสตร์ จากกลุ่มตัวอย่างผู้เข้ารับการฝึกอบรม จาก 3 หน่วยงาน ของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวนรวมทั้งสิ้น 240 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างเพียง 150 คน โดยใช้แบบสอบถาม 100 คนและ 50 คน จากแบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ช่วยผู้บริหารที่เข้ารับการอบรมในหลักสูตร เตรียมผู้บริหารทั้งหมด

จากการศึกษาหลักคำสอนเรื่องพระพุทธศาสนากับการพัฒนาคน ซึ่งเป็นภาคเอกสารที่ปรากฏในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา พบว่า มีหลักฐานกล่าวถึงหลักคำสอนนี้ไว้อย่างชัดเจน โดยยึดหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา มรรคมีองค์ 8 เป็นหลักใหญ่ โดยมีเรื่องกรรมเป็นส่วนประกอบด้านตัดสินในส่วนของพฤติกรรม และมีคุณธรรมในการดำเนินชีวิตในสังคม ของผู้ครองเรือน,ผู้บริหาร, ได้แก่ ทศ-พิรราชธรรม อคติ 4 จักร 4 สังคหวัตถุ 4 ฯลฯ รวมถึงหลักธรรมที่บุคคลพึงปฏิบัติต่อกันตามหน้าที่ตามสังคมที่เรียกว่า ทศ 6

ส่วนการศึกษาศาสนา พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, กรมอาชีวศึกษา, และกรมสามัญศึกษา ทั้ง 3 กลุ่มเป้าหมาย มีความเชื่อและศรัทธาที่จะปฏิบัติตามหลักคำสอนนี้ โดยเน้นประโยชน์ในปัจจุบัน เพื่อให้การปฏิบัติงานในหน้าที่มีประสิทธิภาพ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างปกติสุข แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 กลุ่มไม่ได้เน้นความสำคัญของหลักธรรมนี้ เพื่อมุ่งเข้าสู่เป้าหมายสูงสุดทางศาสนาแต่อย่างใด อาจจะเป็นเพราะว่า กลุ่มเป้าหมายข้างต้นเป็นผู้บริหารทั้งหมด มีภารกิจมากและไม่มีเวลาพอ จึงคำนึงถึงประโยชน์ของหลักคำสอนนี้ เพื่อสนองต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเท่านั้น ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างหลักศาสนาว่าด้วยการพัฒนาคนกับหลักสูตรการพัฒนาจิตของ สถาบันพัฒนาผู้บริหาร(วัดไร่จิง)พบว่ามีที่สอดคล้องกัน